

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2002/98

Karar Sayısı : 2005/64

Karar Günü : 12.10.2005

R.G. Tarih-Sayı :06.02.2006'da tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Eleşkirt Sulh Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 4.4.1929 günlü, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 3842 sayılı Kanun ile değiştirilen 104. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “...suçun toplumda infial uyandırması...” ibaresinin Anayasa'nın 10., 17., 19. ve 38. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I.OLAY

Hazırlık soruşturması sırasında Cumhuriyet Başsavcılığı'nın istemi üzerine tutuklanan sanık hakkında kamu davasının açılmasından sonra suçun toplumda infial uyandırması sebebiyle sanığın tutukluluk halinin devamına karar veren Mahkeme, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 104. maddesinde yer alan “...suçun toplumda infial uyandırması...” ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğunu re'sen ileri sürerek iptalini istemiştir.

II.İTİRAZ KONUSU YASA KURALI

4.4.1929 günlü, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 3842 sayılı Kanun ile değiştirilen, itiraz konusu ibarenin de yer aldığı 104. maddesi şöyledir:

“Madde 104- Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulanan kişiler aşağıdaki hallerde tutuklanabilir.

1- Kaçma şüphesini uyandıracak vakıalar bulunması.

2- Delillerin yok edilmesi, değiştirilmesi, gizlenmesi, şeriklerin uydurma beyana veya tanıkların yalan tanıklığa veya tanıklıktan kaçmaya sevk edildiğini, bilirkişilerin etki altına alınmasına çalışıldığını gösteren hal ve davranışların bulunması.

Soruşturma konusu olan suçun, kanunda öngörülen cezasının üst sınırı yedi yıldan az olmayan hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektirmesi veya sanığın ikametgahı veya meskeninin bulunmaması veya kim olduğunu ispat edememesi durumunda yukarıda 1 ve 2 numaralı bentlerdeki haller var sayılabilir.

Altı aya kadar hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren suçlarda sanık ancak, suçun toplumda infial uyandırması veya ikametgahı veya meskeninin bulunmaması veya kim olduğunu ispat edememesi halinde tutuklanabilir.

Soruşturma konusu fiilin önemi veya uygulanabilecek ceza veya emniyet tedbiri dikkate alındığında tutuklama haksızlığa sebep olabilecekse veya tutuklama yerine bir başka yargılama önlemi ile amaca ulaşabilecek ise tutuklamaya karar verilemez.”

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca, Mustafa BUMİN, Haşim KILIÇ, Samia AKBULUT, Yalçın ACARGÜN, Sacit ADALI, Nurettin TURAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN ve Enis TUNGA'nın katılımlarıyla 28.5.2002 günü yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

IV.ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuran Mahkeme, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 3842 sayılı Yasa ile değiştirilen 104. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “...suçun toplumda infial uyandırması...” ibaresinin Anayasa'ya aykırılığı savıyla iptalini istemiştir.

31 Mart 2005 günlü, 25772 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 23 Mart 2005 günlü, 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 18. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile 1 Haziran 2005 tarihi itibarıyla 4.4.1929 günlü, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu nedenle, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 104. maddesi uygulanma olanağını yitirdiğinden konusu kalmayan istem hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerekir.

V- SONUÇ

4.4.1929 günlü, 1412 sayılı “Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu”, 23.3.2005 günlü, 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 18. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile yürürlükten kaldırıldığından, 1412 sayılı Yasa'nın 3842 sayılı Yasa ile değiştirilen 104. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “... suçun toplumda infial uyandırması ...” ibaresine ilişkin KONUSU KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, 12.10.2005 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
Tülay TUĞCU	Sacit ADALI	Fulya KANTARCIOĞLU

Esas Sayısı : 2002/98
Karar Sayısı : 2005/64

Üye

Ahmet AKYALÇIN

Üye

Mehmet ERTEN

Üye

Mustafa YILDIRIM

Üye

A. Necmi ÖZLER

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Şevket APALAK

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT